

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Красько А.Б.

кандидат географічних наук, доцент;

Козира А.М.

магістр,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПІДВИЩЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЕРНОПОЛЯ ТА ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Туристична галузь, на сьогоднішній день, є однією з найперспективніших напрямів забезпечення сталого розвитку держави, а Тернопільщина виступає одним із найбільш привабливих туристичних регіонів України. В останні роки увага туристів до ресурсного потенціалу області та міста Тернополя зростає. Тернопільщина, та обласний центр зокрема, мають грандіозний потенціал для розвитку туризму та туристичного бізнесу на своїй території [5].

В області, яка територіально є однією з найменших в Україні, збереглися більше третини всіх українських замків і палаців, понад сотню дерев'яних церков різних епох, десятки унікальних кам'яних храмів і костьолів, зосереджена п'ята частина всіх пам'яток природи, що нараховуються в Україні.

До позитивних чинників розвитку туризму Тернопільської області можна віднести: вигідне геополітичне розташування (на перехресті важливих європейських доріг), наявність унікальних історико-культурних, природних, кліматичних ресурсів, сприятливих екологічних умов.

На Тернопільщині сьогодні налічується більше сотні об'єктів спелеології. До послуг туристів-спелеологів печера «Млинки», «Озерна», «Угринь», Оптимістична» – найбільша за розміром печера у Європі, найбільша у світі серед гіпсових печер і друга – серед вапнякових, з сумарною кількістю ходів

240,5 км. Для масового туризму пристосована печера «Кришталева», яку називають підземною перлиною Поділля (електрифікований туристичний маршрут довжиною 2800 метрів). А в печері «Вертеба» відкрито унікальний музей археології і Трипільської культури [3].

Багато міст області представляють інтерес як історичні та культурні пам'ятки України. Туристи найчастіше відвідують багаті архітектурними пам'ятками міста області: Бережани, Бучач, Кременець, Збараж, Терехівля тощо.

Гірські пасма, каньйони, десятки водоспадів, унікальні навіть за світовими мірками геологічні стінки, заповідна рослинність, наявність практично всіх видів мінеральних лікувальних вод, клімат близький до субтропічного, середземноморського – це все складає основу інвестиційної привабливості туристично-рекреаційної галузі Тернопільщини [1].

Питання розвитку туризму в Тернопільській області необхідно розглядати комплексно із розвитком обласного центру – міста Тернополя, підвищення зацікавленості до нього з боку туристів, поширення інформації про його ресурси. Щороку у місті відбувається безліч фестивалів, (таких як музичний фестиваль «Файне місто», мистецький фестиваль «І», фестиваль «Галицька дефіляда» і інші), мистецьких заходів і спортивних подій (змагання з хокею, чемпіонат світу із риболовлі, фестиваль водно-моторних видів спорту), які завдяки потужній рекламній кампанії можуть стати значним інструментом доходу у місцевий бюджет. Окрім того, одними із пріоритетних видів туризму у Тернополі та області є сільський туризм, релігійний (паломницький), ностальгійний, діловий туризм, а також існує значний потенціал для розвитку літніх та зимових видів активного відпочинку.

Сьогодні зацікавленість регіоном з боку туристів підвищується, і тому існує проблема того, що рівень послуг і пропозиції на ринку може не до кінця задовольнити потреби споживачів. Сучасному туристу стає недостатньо лише історичних пам'яток і природи, вони шукають нових вражень і емоцій, які Тернопільщина може їм запропонувати.

Проте, існує безліч проблем, про які говорять роками, але вони досі лишаються невирішеними. До таких проблем відноситься низький рівень розвитку туристичної інфраструктури (недостатня кількість закладів готельного господарства, поганий стан автошляхів), невідповідність сучасним вимогам матеріально-технічної бази, низька якість надання туристичних послуг, відсутність комплексного бренду Тернопільщини і Тернополя як туристичного краю, низька інвестиційна та ділова активність місцевого бізнесу в туризмі, дефіцит кваліфікованих кадрів у сфері туризму.

З точки зору перспектив залучення інвестицій слід назвати такі напрямки туризму області:

- унікальний не лише в масштабах України, а й Європи – релігійний туризм, представлений найбільшими пам'ятками православної і греко-католицької церков – Почаївською лаврою і святинями Зарваниця, а також римокатолицьким орденом Сестер непорочного зачаття в с. Язловець Буцацького району;

- спелеотуризм, для розвитку якого є цілий комплекс печер в Чортківському, Борщівському і Заліщицькому районах області;

- водний туризм по живописних річках краю – Дністрі і Сереті;

- організація зимового відпочинку (маємо чудові гірські масиви, санну трасу і комплекс трамплінів у Кременецьких горах тощо);

- організація курортних зон на берегах річки Дністер (на півдні області клімат наближений до середземноморського) [6].

Керівництво відділу туризму Тернопільської облдержадміністрації сьогодні ставить перед собою за мету додаткову популяризацію туристичних об'єктів Тернопільщини. У 2016 році було ухвалено проект Стратегії розвитку туризму в Тернопільській області на 2016–2020 роки, серед основних завдань якої є:

– формування та реалізація конкурентоспроможного на національному та міжнародному ринках туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби мешканців області та її гостей;

– створення та розвиток матеріально-технічної бази і сучасної інфраструктури туризму, сприятливих умов для залучення інвестицій, ефективного використання природного, історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалу, забезпечення умов для повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності;

– підвищення якості та асортименту туристичних послуг, розширення мережі туристично-екскурсійних маршрутів, здійснення системної рекламно-інформаційної діяльності, підтримка в'їзного та внутрішнього туризму, покращення кадрового забезпечення туристичної галузі в регіоні [4].

Крім розвитку інфраструктури в області актуальними залишаються питання створення туристичного бренду області, проведення різноманітних рекламних і маркетингових заходів, підвищення рівня поінформованості потенційних туристів про пропозиції, які може надати Тернопіль і Тернопільська область, а також покращення якості надання туристичних послуг і сервісу.

Список використаних джерел:

1. Заставецька О.В. Географія Тернопільської області / О.В. Заставецька, Д.В. Ткач. – Тернопіль: Видавничий центр: Підручники і посібники, 2001. – 320 с.
2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: Геопросторові аспекти / О.О. Любіцева. Видавничий центр: Альтерпрес. – К., 2003. – 436 с.
3. Петлін В.М. Рекреаційно-туристичний потенціал карстових печер Поділля: монографія / В.М. Петлін, А.Б. Ховалко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – 217 с.
4. Програма розвитку туризму в Тернопільській області на 2016–2020 роки. – Тернопіль, 2016.
5. План заходів з реалізації у 2015–2017 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року. – Тернопіль, 2015.
6. Відділ туризму Тернопільської ОДА: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ternotour.com.ua> [02.02.17].
7. Яворський Н., 2017. Тернопільщина працює над поверненням статусу «туристичного регіону»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oda.te.gov.ua/main/ua/news/detail/128928.htm> [04.01.17].